TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Nông dân mất mùa vì dịch bệnh (Lâm Đồng) - Bài 1: Cây điều cháy trơ cành

07:23 19/06/2017

Hàng ngàn hecta hoa màu của nông dân Lâm Đồng bị bệnh: Hoa, lá và trái điều tại 3 huyện phía nam của tỉnh bị cháy khô, trơ cành; rau, hoa héo vàng rồi chết ở TP. Đà Lạt; cà chua bị virus sớm, không có trái ở huyện Đức Trong, Đơn Dương, Lâm Hà... Người dân đang đứng trước nguy cơ trắng tay.

Dịch bệnh hoành hành...

Cây điều đã được nhắc đến như kỳ tích, vì là loại nông sản duy nhất được chế biến sâu trước khi xuất khẩu, đem lại giá trị gia tăng cao. Trong khi đó, nước ta còn hơn 90% loại nông sản khác vẫn được xuất khẩu thô hay chỉ mới sơ chế. Và ngành chế biến hạt điều xuất khẩu, đã giải quyết công ăn việc làm cho hàng chục vạn công nhân tại chỗ ở khắp vùng Tây Nguyên.

Cây điều, từ lâu đã gắn liền với chính sách định canh định cư và di dân đi xây dựng vùng kinh tế mới - được xem là cây “xóa đói giảm nghèo” đối với đồng bào các dân tộc ở vùng Tây Nguyên nói chung và Lâm Đồng nói riêng. Tuy nhiên, trong nhiều năm qua, giá hạt điêu luôn bấp bênh và nay dịch bệnh hoành hành - khiến cho người nông dân không còn mặn mà, đã chặt bỏ cây điều tại vùng đất nam Tây nguyên này đứng trước nguy cơ bị “xóa sổ”.

Bà K'Hiềm bên vườn điều đang cháy lá, năm nay mất trắng

Theo thống kê của ngành nông nghiệp, toàn tỉnh Lâm Đồng có trên 20.000 hécta điều, chủ yếu tập trung ở 3 huyện phía nam là Đạ Huoai với hơn 9.000 hécta, Đạ Tẻh khoảng 8.114 hécta và Cát Tiên 5.550 hécta. Tại huyện Đam Rông, nếu không kể diện tích điều đã trồng từ sau năm 1975, thì diện tích điều được trồng từ các chương trình và dự án phát triển vùng đồng bào dân tộc thiểu số trong hơn 10 năm qua cũng chỉ còn 600 hécta.

Nông dân tháo chạy!

Theo tìm hiểu của chúng tôi, sở dĩ nông dân không còn mặn mà với loại cây trồng này là do giá cả bấp bênh. Nhiều năm qua, 1 kg điều tươi loại đẹp chỉ bán với giá 15.000 – 30.000 đồng (có năm còn 8.000 đồng/kg), trong khi đó, 1 ha điều trung bình mỗi năm chỉ cho thu hoạch 2,5 - 3 tạ, người nông dân gần như không có lãi. Bên cạnh đó, các loại sâu bệnh liên tục phá hoại khiến cho nhiều năm liền cây điều gần như bị mất trắng.

Đưa chúng tôi ra thăm vườn điều 600 cây đang "chết đứng", ông K'Nhũng (xã Phước Lộc, huyện Đạ Huoai) buồn bã: "Nhìn vườn điều mà đứt ruột! Nguồn sống của gia đình đều dựa cả vào vườn điều. Giờ không biết lấy gì ăn?".

Bà K'Hiềm, chỉ tay về phía vườn điều đang trơ cành, nói: "Gia đình tôi trồng khoảng 3 hécta cây điều, hàng năm, vào thời điểm nay, gia đình đã thu hoạch được gần cả tấn trái, năm nay coi như mất trắng".

Dịch bệnh làm cho vườn điêu của bà con mất trắng

Còn ông Cil Ha Chang (xã Đạ Tồn, huyện Đạ Huoai), người từng gắn bó với cây điều hàng chục năn, cho biết: “Dịch bệnh trên cây điều xuất hiện ngày càng nhiều và rất khó điều trị, mặc dù chúng tôi đã phun rất nhiều loại thuốc theo hướng dẫn của ngành chức năng, nhưng không có kết quả dẫn đến thu nhập không quá 10 triệu đồng/hécta. Chăc gia đình tôi phải chặt phá trồng loại cây khác thôi!...”.

Trao đổi với chúng tôi, ông Đặng Thanh Minh (xã Đạ Tồn, huyện Đạ Huoai), người đã "quay lưng" với cây điều gân 2 năm trước cho cho biết: “Lý do gia đình tôi chặt bỏ vườn điều 3 hécta để trồng loại cây khác là vì, một hécta mỳ cao sản cho thu nhập mỗi năm không dưới 90 triệu đồng; con số này của cây cacao là 100 triệu đồng; một số cây ăn quả trên 100 triệu đồng... Vậy, không vì bất kỳ lý do gì để tôi giữ lại vườn điều với mỗi năm chỉ mang lại lợi ích kinh tế không quá 15 triệu đồng trên mỗi hécta”.

Ông Trịnh Xuân Du (xã Hương Lâm, huyện Đạ Tẻh) trăn trở: “Trên địa bàn xã, bao năm qua, người nông dân chỉ sống dựa vào cây điều làm nguồn kinh tế chính. Tình trạng cây điều chết lá hàng loạt như hiện nay, nhiều gia đình đang đối mặt với khó khăn. Tôi mong muốn cơ quan chức năng cần thống kê, đánh giá thiệt hại và có chính sách hỗ trợ người trồng điều có điệu kiện phục hồi sản xuất”...

Cao Diên